

Svenski einkarsølustjórin um føroysku prísirnar:

Tit eru náddir markinum fyri umfatandi heimabrenning

Prísirnir á rúsdrekka í Føroyum eru gjøgnumgangandi 25 prosent hægri enn í Svøríki. Sviar og føroyingar drekka eins nógv roknað í reinum alkoholi um árið. Í Svøríki roknað vit við at 30 prosent av samlaðu nýtsluni verður brennt heima. Men hetta tal hevði verið munandi hægri, var prísurin í einkarsøluni hægri, sigur Gabriel Romanus, forstjóri á svensku einkarsøluni

Føroyingar og sviar hava í dag nøkulunda somu skipan, tá tað snýr seg um at selja rúsdrekka. Í Svøríki er á sama hátt einkarsøla og sviar drekka somu nøgd at reinum alkoholi, sum føroyingar, góðar seks litrar av reinum alkoholi fyri hvønn íbúgva. Sviar leggja nógvan skatt á rúsdrekka, fyri at tálma nýtsluni. Millum annað høgi prísurin ger at sviar ikki drekka meir enn seks litran av reinum alkoholi um árið. Prísurin á rúsdrekka í Føroyum er millum 25-30 prosent hægri enn í Svøríki. Tað vil siga, at prísurin á rúsdrekka í Føroyum kann falla við 25 prosentum og framvegis virka tálmandi. Í klingandi mynti merkir hetta at ein lóska av Taffel akvavit fellur úr 220 krónum í dag, niður í 165 krónur.

A umboðsfundinum hjá Rúsdrekka og Narkotikaráðnum, sum varð hildin í

samkomuhøllini á Land-sjúkrahúsinum, leygardagin var forstjóriin fyri svensku einkarsøluni gestur og hann helt eisini røðu. Hann eitur Gabriel Romanus og sum stjóri á einum monopoli talaði hann eisini loyalt yvirfyri tí skipan, sum hann var settur at stjórna. Men fyrilesturinn varð stuðlaður av eini rúgvu av hagtølum bæði út Svøríki og úr grannalondunum, eisini úr ES.

– Hyggja vit eftir hagtølunum, so sleppa vit ikki úttanum, at tess lættari fólk hevir atgongd til rúsdrekka, tess meira verður drukkið og tess størri eru skaðarnir, sum standast av ov nógvum drekking. Danir drekk tvífalt so nógv sum sviar. Fraklendingar upptætt meira. Hagtølini yvir deyðsføll av livrasjúkum og øðrum alkoholskaðum, so eru hesi munandi hægri í hesum londum, enn tey eru í

Svøríki, segði Gabriel Romanus.

– Lógin fyri svensku einkarsøluni, vanliga nevnd System Bolaget, virkar tálmandi uppá nýtsluna. Millum annað, so skal ein verða fyltur 20 ár fyri at kunna keypa í einkarsøluni, og ein skal vera fyltur 18 ár fyri at kunna keypa rúsdrekka á matstovum. Útsølustøðini eru fleiri í Føroyum enn í Svøríki. Í Føroyum er ein rúsdrekkaeigari fyri hvørjar 7000 íbúgar, í Svøríki eru 21.000 fólk um hvørja sølu. Kanska størstu ábreiðslurnar vit fáa eru um drúgvu biðrøðirnar friggjadag seinnapart. Vit hava opið partar av degnum frá mánadeigi til friggjadag. Eisini ger einkarsølan upplýsandi arbeiði um vandan av at nýta ov mikið av rúsdrekka. Hetta er ikki serliga væl umtókt av teimum, sum framleiða rúsdrekka, men lógin áleggur okkum at upplýsa fólk á sakligan hátt. Í kanningum eru fólk spurð, um tey dáma, at upplýst verður um vandan við rúsdrekka og tey flestutaka undir við hesum politikki, segði Gabriel Romanus.

drekka, men lógin áleggur okkum at upplýsa fólk á sakligan hátt. Í kanningum eru fólk spurð, um tey dáma, at upplýst verður um vandan við rúsdrekka og tey flestutaka undir við hesum politikki, segði Gabriel Romanus.

Einkarsøla og ES

– Ein av stóru stríðspurningunum í samráðingunum um svenskan limaskap í Europæiska Samveldinum var júst svenska rúsdrekkaeigarin. Úrslitið av hesum samráðingum var, at vit sluppu at verðveika einkarsøluna. Men vit hava ikki longur einkarrætt uppá at keypa rúsdrekka til einkarsøluna. Hesa hava svenskir innflytarar nú fingið, sigur Gabriel Romanus.

– Grundtáknin fyri samstarvinum í ES er júst, at handilin millum landamørk skal ganga fyri seg úttan at staturin letur við seg koma. Vit hava fingið eina fyrilisskipan og eg rokni við,

Gabriel Romanus helt áhugaverdam fyrilestur á umboðsfundinum hjá Rúsdrekka og Narkotikaráðnum seinasta leygardag. Hann segði, at drekkimynstrið hjá føroyingum og svium minti nógv um hvørt annað.

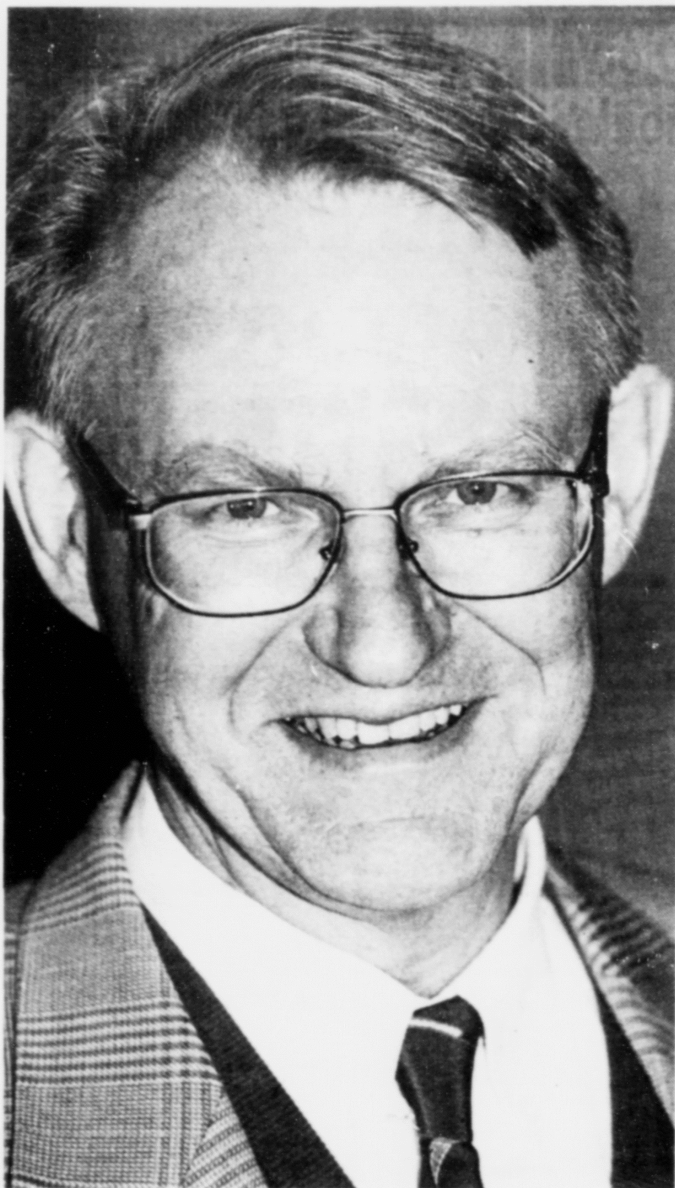
Mynd: Kalmar

at vit sleppa at varveita einkarsøluna í framtíðini. Men tað velst sjálvsagt um hvat spyrst burtúr samráðingunum.

– Eitt nú millum Danmark og hini ES-londini ber til at flyta rættuliga stórar nøgdir av rúsdrekka og í framtíðini verða helst ongar avmarkingar. Fåa vit slíka skipan í Svøríki, so fer sølan í einkarsøluni at minka, sigur Gabriel Romanus.

Heimabrenning

Gabriel Romanus visti á at heimabrenning var ógvu-

Rættuliga fitt av fæolki var samankomið at lurta og luttaka í orðaskiftinum á umboðsfundinum. Mynd: Kalmar

